

VRIENDEN VAN HET METROPOLE ORKEST

MPO re:

JAARGANG 9 • EDITIE 1 • MAART 2023

METROPOLE
ORKEST

INHOUDSOPGAVE

QR-CODES IN DIT MAGAZINE

In dit magazine verwijzen we regelmatig naar websites, daar gebruiken we QR-codes voor. Hoe werkt de QR-code: scan de code met de camera van je smartphone. De link naar de website verschijnt op je telefoonscherm. Klik op de link en de webpagina opent vanzelf.

- 3 Voorwoord**
Directeur Jan Geert Vierkant
- 4 Nieuws**
Met onder andere nieuwe muziek en video op Spotify en YouTube
- 6 Dubbelinterview**
Drummers Martijn Vink en Nikolas Tsangaris
- 8 Agenda**
- 10 Wat doet de bibliothecaris?**
Embert-Jan Messelink vertelt
- 14 Toekomstmuziek**
Jan Geert Vierkant heeft vertrouwen in het voortbestaan van het MO
- 16 Solar Orbiter**
Unieke concertreeks in samenwerking met ESA
- 18 'Music Unites'**
Bijzonder educatief project voor en met vmbo-leerlingen
- 20 'Behind the scenes'**
Nieuwe YouTube-serie over het MO
- 21 Album 'Olympians'**
Bijzonder werk van Vince Mendoza nu verkrijgbaar
- 22 'De mooiste baan die je kunt bedenken'**
Zoektocht naar concertmeester
- 23 Puzzel & colofon**
Doe mee en win

VOORWOORD

FOTO: WILLIAM EJAM MAAIL

BESTE LEZERS,

Voor je ligt weer een nieuwe editie van MOre: vol met lezenswaardig materiaal. Zo ligt in een nieuw dubbelinterview de focus op twee drummers, een heel belangrijke plek in het (Jong) Metropole. Ik heb dat zelf eens mogen ervaren toen een solist per ongeluk een scherm omgooide, zodat Martijn Vink niet verder kon

spelen; dan ervaar je hoe je de drummer mist!

Minder voor de hand liggend wellicht, maar even onmisbaar in onze organisatie is de functie van bibliothecaris. Elk project van het Metropole bevat gloednieuwe muziek en het is van groot belang dat die muziek op tijd beschikbaar is, zodat onze musici zich kunnen voorbereiden. Embert-Jan Messelink vertelt je wat daar zoal bij komt kijken.

Toen wij onze aanvraag voor de huidige vierjarige cultuursubsidieperiode opstelden, kondigden we aan dat we graag een nieuw educatief project voor vmbo-scholieren wilden maken (*'Music Unites'*) en dat we samen met het European Space Agency (ESA) wilden onderzoeken hoe muziek en het heelal samen kunnen gaan. Dit jaar worden beide projecten gerealiseerd, mede dankzij onze creatieve duizendpoot Friederike Darius. In de tweede helft van april presenteert Twan Huys de vijf ESA-concerten, met onder meer muziek die Corrie van Binsbergen en Tijn Wybenga in opdracht van het MO hebben geschreven.

Op 21 en 22 mei ervaren de scholieren en overige belangstellenden in TivoliVredenburg hoe muziek verbindt, met Fresku als speciale solist. Het was in de voorbereiding al geweldig om te zien en horen hoe de vmbo-scholieren betrokken zijn bij dit project en onze verwachtingen zijn dan ook hooggespannen!

Tot slot wijs ik je heel graag op onze nieuwe serie op YouTube: *'Behind the scenes'*. In twaalf afleveringen worden aan de hand van mensen zowel binnen als buiten het MO kijkjes achter de schermen genomen. Hiermee krijg je een unieke kijk op de verschillende kanten van het Metropole Orkest.

Jan Geert Vierkant,
directeur Metropole Orkest

MO NIEUWS

ROBBIE WILLIAMS, FELIX EN MO VIERN HET LEVEN VAN DE KAT

De succesvolle samenwerking met Robbie Williams in 2022 is voortgezet en mag nu eindelijk worden gedeeld. Het orkest nam samen met Robbie en Felix de Kat de single 'It's Great to be a Cat' op. Dat gebeurde in het Muziekcentrum van de Omroep in Hilversum. De nieuwe single van Williams is onderdeel van een gelijknamige campagne van Felix die op 25 januari in heel Europa *live* ging en het leven van katten viert. In de video is de popster te zien als *co-star* naast Felix de Kat en de MO Big Band.

Scan de QR-code voor een blik achter de schermen.

PROEFSPEL CONCERTMEESTER

Met het afscheid van Arlia de Ruiter is de stoel van Concertmeester vacant. Op 23 mei vindt het proefspel plaats voor deze bijzondere positie. Bij een proefspel wordt in twee rondes gezocht naar een geschikte kandidaat. De musici die worden uitgenodigd voor de auditie moeten een aantal verplichte fragmenten instuderen voor de eerste ronde. Deze vindt plaats achter een scherm. Een deel van de kandidaten wordt teruggeroepen voor een tweede ronde. Hiervoor kiest de auditant zelf een muziekstuk. De beoordeling van de audities wordt gedaan door een speciaal samengestelde commissie, waarin alle secties van het orkest vertegenwoordigd zijn.

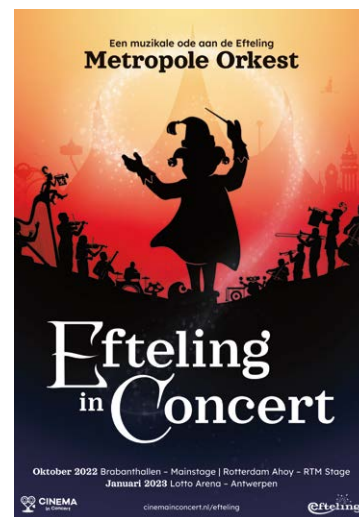

FOTO MARCO BORGGREVE

EFTELING OP SPOTIFY

De Efteling bestond in 2022 zeventig jaar. Reden voor een bijzonder feest met een hoofdrol voor muziek. Het Metropole Orkest (MO), Cinema In Concert en de Efteling sloegen de handen ineen en zo ontstond 'Efteling in Concert', een magische show vol iconische Efteling-muziek die de betoverende Efteling-beleving naar de concertzaal bracht. Alle stukken die tijdens de uitverkochte concerten zijn gespeeld, zijn nu te beluisteren op *Spotify*. Als je na het luisteren de muziek ook graag live wil horen, kan dat nog in april. Wegens groot succes komt 'Efteling in Concert' zaterdag 1 april namelijk nog een keer naar Ahoy Rotterdam en woensdag 12 april naar de Brabanthallen in Den Bosch.

Scan de QR-code om het album in *Spotify* te openen.

CONCERT CANDAN ERÇETIN & MO NU OP YOUTUBE

Vorig jaar opende het MO samen met de Turkse zangeres Candan Erçetin het festival 'Turkey Now!' Onder leiding van dirigent Tom Cohen speelden zij een concert met muziek uit Turkije, met name Turkse door de Balkan beïnvloede muziek. Het concert, dat plaatsvond in Koninklijk Theater Carré in Amsterdam, is nu in zijn geheel te zien op *YouTube*.

In Turkije en ver daarbuiten is Candan Erçetin super populair en dat bleek ook in Carré. Ze zingt pop, folk en traditionele liederen in het Turks, Grieks en Frans. Candan heeft zelf Noord-Macedonische en Albanese voorouders en zong ook een aantal stukken in het Macedonisch. Candan en het MO bleken een perfecte match. Het concert bewees opnieuw dat het MO thuis is in talloze verschillende stijlen.

Scan de QR-code om ons *YouTube*-kanaal te bekijken.

MAAN EN METROPOLE ORKEST OPENEN VRIENDENLOTERIJ ZOMERCONCERTEN 2023

Op zaterdag 1 juli openen Maan en het Metropole Orkest samen de 'VriendenLoterij ZomerConcerten'. De succesvolle zangeres en het Grammy-winnende orkest deelden al eerder het podium en zullen deze avond een vervolg geven aan de bijzondere samenwerking. Sinds haar winst bij 'The Voice of Holland' is Maan niet meer weg te denken uit de Nederlandse muziekwereld. Ze werkte al samen met artiesten als Ronnie Flex, Snelle en Goldband, maakt deel uit van The Streamers en is een van de Vrienden van Amstel LIVE. Sinds afgelopen november is ze daarnaast officieel de meest succesvolle Nederlandstalige zangeres in de geschiedenis van de Nederlandse Top 40. Tijdens het concert met het Metropole Orkest speelt ze haar grootste hits in een spectaculaire orkestrale versie.

Alexander van Popta, die eerder al speelde met en produceerde voor het MO, neemt de artistieke invulling van dit concert voor zijn rekening. Hij kijkt enorm uit naar deze samenwerking: "Na een ontzettend fijn kennismakingsgesprek met Maan en haar team ben ik erg enthousiast om aan dit bijzondere project te mogen werken. We zijn momenteel bezig met het samenstellen van het repertoire. Een selectie waarbij zowel de kracht als kwetsbaarheid van het MO voor het voetlicht komen. De muziek van Maan spreekt een ontzettend brede doelgroep aan. Aan mij de taak als

creatief producent om rekening te houden met de klanken van moderne popmuziek en de dynamische, organische mogelijkheden van het MO. Het succesvol samenbrengen van al die ingrediënten zit hem onder meer in het aansturen van de arrangeurs. Zij moeten weten in welke richting een liedje vertaald moet worden. Gaan we bijvoorbeeld voor een uitgekleden versie of wordt het een combinatie van live-orkest met elektronische elementen? Daarna is het aan de dirigent en de musici om de noten die op papier staan tot leven te wekken. Met Hugh Brunt (UK) hebben we een geweldige dirigent voor dit project uitgenodigd. Zijn eerdere werk voor onder anderen Radiohead en Nicholas Britell is doordrenkt van urgentie, vakmanschap en passie. Dat dit alles in de legendarische Grote Zaal van Het Concertgebouw zal plaatsvinden, maakt de ervaring compleet."

FOTO MARIE WYNANTS

DUBBELINTERVIEW

‘ALTIJD HARD WERKEN OM JE SPEL TE BLIJVEN VERBETEREN’

DOOR EVA BOMANS

In het jaar dat Martijn Vink de vaste drummer wordt van het Metropole Orkest (MO), wordt drummer Nikolas Tsangaris geboren. In deze editie van het dubbelinterview praten ze over hun achtergrond, studeren aan het conservatorium in Den Haag en spelen als een kameleon zonder je eigen stijl te verliezen.

Nikolas: “Ik ben geboren in een kleine stad op Cyprus. Hoewel mijn ouders zelf geen instrument bespelen, was er altijd muziek in huis, vooral Griekse muziek. Mijn moeder nam me al mee naar concerten toen ik nog heel jong was. Ik vond drums geweldig en toen ik vier jaar was mocht ik op drumles. Het was niet makkelijk om bij ons in de stad een leraar te vinden, maar het lukte. Ik leerde rock en ballads spelen. En Griekse muziek natuurlijk. Maar ik wilde meer.

Mijn leraar vertelde me over Steve Gadd. Zo leerde ik jazz kennen en waarderen. De jaarlijkse ‘Cyprus Jazz & World Music Showcase’ was daarbij voor mij ook heel belangrijk.”

Martijn: “Ik ben ook in een kleine stad geboren: Culemborg. Toen ik een jaar of zeven was, ben ik gaan trommelen in de harmonie waar mijn vader in speelde. Ik zat altijd overal op te tikken, dus drumles was een logische optie. Toen ik twaalf was, speelde ik al in een popbandje met jongens van achttien. Soms mocht ik met hun meespelen in een clubje in de haven. Dan kwam mijn vader me om middernacht ophalen. We verhuisden naar Rotterdam. Daar heb ik de middelbare school gedaan en speelde ik, als enige leerling, in de lerarenband.”

Nikolas: “Eigenlijk wilde ik drummer én voetballer worden. Maar op de muziekschool leerde ik een bas-sist kennen die mij nog meer op het spoor van de jazz zette. Het was een andere wereld die goed voelde.

FOTO VEERLE BASTIAANSEN

MUZIKAAL PASPOORT

NIKOLAS TSANGARIS

Geboren: Paphos, Cyprus (2000)

Favoriete instrument: “Drums vanwege het belang van *groove* en ritme. En piano omdat het een instrument is met zoveel mogelijkheden dat het wel een heel orkest lijkt.”

Bij het MO: twee projecten bij Jong MO in 2022

MUZIKAAL PASPOORT
MARTIJN VINK

Geboren: Culemborg (1974)

Favoriete instrument: “Bas. Dat is heel handig als drummer, want samen met de bas leg je de basis onder de muziek.”

Bij het MO: sinds 2000

FOTO WILLIAM EJAM MAAIL

De jazzscene op Cyprus is klein, maar goed. Ik leerde er veel muzikanten kennen die in Nederland hadden gestudeerd. Toen ik van school kwam, moest ik eerst verplicht in militaire dienst. Daar kon ik gelukkig bij de muzikafdeling. Daarna heb ik auditie gedaan voor het conservatorium in Den Haag, waar ik nu mijn bachelor afrond.”

Martijn: “Ik had twee keuzes na de middelbare school: economie of muziek studeren. Net als Nikolas ben ik naar het conservatorium in Den Haag gegaan. Al op de eerste dag vroeg pianist Wolfert Brederode of ik met hem wilde spelen. Ik had een toptijd in Den Haag en heb daar echt jazz leren spelen. Toch ben ik na twee jaar overgestapt naar het conservatorium in Hilversum omdat de opleiding breder was. Ik kreeg daar les van Cees Kranenburg, destijds onder andere vaste slagwerker van het MO.”

Nikolas: “Ik volg het MO nu zo’n vier jaar, sinds ik in Nederland ben. Het is een geweldig en veelzijdig orkest. Als drummer kijk ik natuurlijk vooral naar Martijn. Ik vind het intrigerend om te zien dat hij zoveel verschillende stijlen kan spelen en vermengen zonder zijn eigen identiteit te verliezen. Dat zou ik ook graag bereiken, maar hoe?”

Martijn: “Als ik dat wist, zou ik heel rijk zijn, haha. Muziek maken is keuzes maken en altijd open staan voor kritiek. Je leert van anderen, van hun voorwaarden, hun sound. Benjamin Herman vroeg me ooit voor

New Cool Collective. Ik had die stijl nooit gespeeld, maar zei toch ja. Ik ben niet per se een kameleon, maar houd van heel veel muziek. Puristen vinden soms dat je fouten maakt, maar dat is niet belangrijk. Je hoeft jezelf niet te verliezen. Het gaat om *feel* en energie.”

Nikolas: “Ik hoop dat ik volgend jaar les van je kan krijgen. Vorig jaar heb ik meegedaan met twee projecten van Jong MO, een fantastische ervaring! Het waren twee heel verschillende projecten en ik heb echt veel geleerd. Tot mijn verbazing kreeg ik aan het eind van het tweede project de ‘*Keep an Eye Outstanding Talent Award*’. Dat was een van de beste momenten van mijn leven! Het is een prestigieuze prijs, maar natuurlijk moet ik blijven studeren om beter en beter te worden. Ik ben de organisatie van Jong MO heel dankbaar voor deze kans!”

Martijn: “Gefeliciteerd! Je moet inderdaad altijd hard werken om je spel te blijven verbeteren. In mijn tijd bestond Jong MO nog niet. Toen Cees Kranenburg ging stoppen, mocht ik een paar keer invallen. Daarna nodigde het orkest voor een paar projecten verschillende drummers uit om uit te kiezen. Ik werd de vaste jazzdrummer van het orkest, naast Arno van Nieuwenhuize die de popprojecten deed. Sinds de bezuinigingen van 2013 ben ik de enige vaste drummer. Er zijn ook veel projecten zonder drummer. Als een solist z’n eigen band meeneemt bijvoorbeeld. Eerst wilde ik alles zelf doen, maar inmiddels weet ik beter. Dat egodingetje heb ik overwonnen.” 🎺

MO AGENDA

FOTO MERLIJN DOORNMEERIK

Peter Tiehuis

METROPOLE ORKEST BIG BAND MET PHILIP CATHERINE EN PETER TIEHUIS GITAARHELDEN VAN DE LAGE LANDEN

Dirigent: Jörg Achim Keller

- 17 MRT - 20.30 UUR Bimhuis, Amsterdam
- 18 MRT - 20.30 UUR LantarenVenster, Rotterdam
- 22 MRT - 20.15 UUR TivoliVredenburg, Utrecht
- 26 MRT - 15.00 UUR Verkadefabriek, Den Bosch

EFTELING IN CONCERT

Dirigent: Maurice Luttikhuis

- 1 APR - 20.00 UUR Ahoy, Rotterdam
- 12 APR - 20.00 UUR Brabanthallen, Den Bosch

EUROPEAN SPACE AGENCY & METROPOLE ORKEST SOLAR ORBITER: WE ARE ALL CHILDREN OF THE SUN

Dirigent: Jochen Neuffer

Presentatie: Twan Huys

M.m.v. wetenschapper Mark McCaughrean (ESA)

- 21 APR - 20.00 UUR Atlas Theater, Emmen
- 22 APR - 20.00 UUR Amare, Den Haag
- 24 APR - 20.00 UUR Theater aan het Vrijthof, Maastricht
- 25 APR - 20.00 UUR Koninklijk Theater Carré, Amsterdam
- 28 APR - 20.30 UUR Schouwburg en Concertzaal Tilburg

STEVE VAI & METROPOLE ORKEST BRIDGE GUITAR FESTIVAL

Dirigent: Jukka Iisakkila

- 13 MEI - 20.15 UUR Muziekgebouw, Eindhoven (uitverkocht)

Steve Vai

Fresku

FAMILIECONCERT: METROPOLE ORKEST FT. FRESKU

Dirigent: Joost Geevers

21 MEI - 14.00 UUR TivoliVredenburg, Utrecht

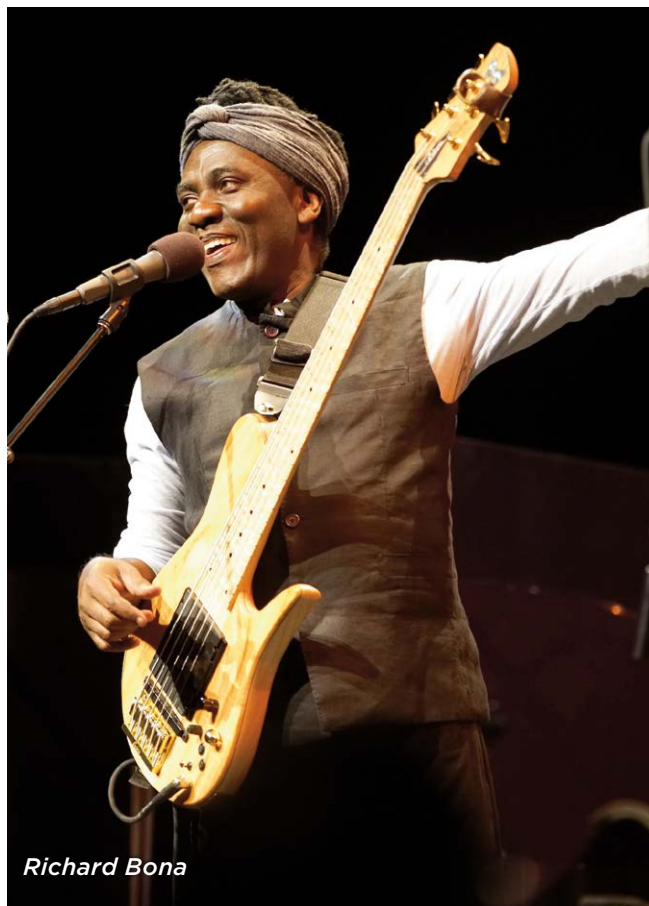
LOUIS COLE & METROPOLE ORKEST

Dirigent: Jules Buckley

4 JUN - 20.00 UUR stART Festival, Stadhalle, Wuppertal, Duitsland

6 JUN - 20.15 UUR TivoliVredenburg, Utrecht

7 JUN - 20.00 UUR Koninklijk Theater Carré, Amsterdam

Richard Bona

FOTO ADAM HART

MAAN & METROPOLE ORKEST VRIENDENLOTERIJ ZOMERCONCERTEN

Dirigent: Hugh Brunt

1 JUL - 20.15 UUR Het Concertgebouw, Amsterdam

METROPOLE ORKEST & RICHARD BONA

Dirigent: Vince Mendoza

1 SEP - 20.30 UUR Muziekgebouw aan 't IJ, Amsterdam

2 SEP - 20.30 UUR SPOT, Groningen

3 SEP - 19.30 UUR Openluchttheater, Valkenburg

4 SEP - 20.00 UUR Amare, Den Haag

5 SEP - 20.15 UUR TivoliVredenburg, Utrecht

6 SEP - 20.15 UUR Muziekgebouw, Eindhoven

Louis Cole

FOTO REINOUT BOS

We voegen gedurende het jaar nieuwe concerten toe. Voor een volledige en actuele agenda verwijzen we daarom naar onze website. Scan de QR-code of bezoek www.mo.nl/agenda.

DE BIBLIOTHECARIS VAN HET METROPOLE ORKEST

BRUG TUSSEN ARRANGEUR EN MUZIKANT

Een concert, tv-optreden, plaatopnames, het Metropole Orkest (MO) draait er de hand niet voor om. Maar vanzelf gaat dat niet. Achter de schermen staat een team klaar om het MO op het podium te laten stralen. Een belangrijke schakel is muziekbibliothecaris Embert-Jan Messelink.

DOOR FEIKE KLOMP

Je staat er misschien niet altijd bij stil, maar de muziek die het MO speelt, is natuurlijk ontstaan in het creatieve brein van een componist. Meestal werkt een arrangeur de verschillende partijen uit voor de vijftig muzikanten van het MO. Ook zorgt de arrangeur voor het volledig overzicht van alle afzonderlijke partijen, de partituur, voor de dirigent. Hoe komen al die 'losse' partijen uiteindelijk bij de musici op de lessenaar terecht? De muziekbibliothecaris speelt hierbij een grote rol.

Black-gospelkoor

Embert-Jan Messelink (50) opent de deur van zijn domein in het Muziekcentrum van de Omroep en geeft graag een inkijkje in zijn werk. Hij werkt al twintig jaar aan de Heuvellaan waar hij zijn carrière startte als catalogiseerder bij de Muziekbibliotheek van de Omroep. Inmiddels heeft hij zich doorontwikkeld tot orkestbibliothecaris van het MO. Kennis en muzikaal inzicht helpen hem om dit belangrijke werk voor het orkest goed te kunnen doen:

FOTO'S FEIKE KLOMP

“Ik heb muzikwetenschap gestudeerd, speel gitaar en maak als pianist deel uit van de begeleidingsband van een black-gospelkoor.”

Vraagbaak

Naast zijn uitvoerende werkzaamheden is Embert-Jan ook een vraagbaak en geeft hij advies. “Hoewel het MO vaak nieuwe muziek speelt, komt het voor dat het orkest een eerder gespeeld arrangement op de lessenaar wil. Dan heb ik hierover contact met de dirigent of de producer die het project leidt. Soms zijn er van een titel meerdere versies, bijvoorbeeld van verschillende arrangeurs of in afwijkende toonsoorten of bezettingen. Informatie daarover is essentieel om te bepalen welke versie de musici gaan spelen.”

En aan keuze geen gebrek. Embert-Jan beheert een archief van meer dan 20.000 stukken die opgeslagen liggen in de kelder van het gebouw. De archiefkasten staan vol mappen die elk een arrangement herbergen. Een muzikale schatkamer. Embert-Jan: “In de zomer kan het hier wel fris zijn, want een machine houdt het klimaat constant. De juiste luchtvochtigheid is cruciaal als je het papier na tientallen jaren nog wil kunnen gebruiken.”

Ordering en overzicht

Eenmaal terug in zijn kantoor vertelt Embert-Jan wat hij nog meer doet: “Ordering en overzicht zijn

belangrijk. Zeker met al die verschillende projecten van het MO jaar in, jaar uit. In het archief liggen alle partijen van één arrangement bij elkaar, maar voor uitvoering heeft elke muzikant juist alleen de partijen voor zijn of haar instrument nodig. Met een speciaal computerprogramma verzamel ik de bestanden per instrument, zodat de musici zich kunnen voorbereiden. Dat is het digitale deel, maar op de lessenaars staan nog steeds papieren partijen. Die moeten dus ook – in dit geval handmatig – per instrument gesorteerd worden. De orkestassistent zorgt voor het op de lessenaars plaatsen en achteraf inzamelen van de mappen. Vervolgens is het aan mij om de stukken weer te archiveren.”

Inbinden

Naast de digitale en adviserende werkzaamheden zorgt Embert-Jan voor het kopieerwerk en het inbinden van stukken: “Bij partijen met meerdere pagina's is het belangrijk dat de musici kunnen omslaan op het moment dat er voor hen rust geldt. Als het nodig is vraag ik de arrangeurs de opmaak aan te passen, zodat dit geen problemen oplevert. Met een muzieknotatieprogramma kan ik zelf ook aanpassingen doen, zoals revisies of het verbeteren van de notatie. Ik heb dus heel veelzijdig werk en het MO is veruit de leukste plek om dit vak uit te oefenen, samen met geweldige collega's.” 🌱

FOTO REINOUF BOS

*Staande ovatie in een
uitverkocht Koninklijk Theater
Carré met Karin Bloemen*

VERTROUWEN IN VOLGENDE SUBSIDIETERMIJN

‘NIEMAND KAN MEER OM HET METROPOLE ORKEST HEEN’

Waar staat het Metropole Orkest (MO) aan het begin van het jaar 2023 en waar gaat het in de toekomst naar toe. Speciaal voor de MOre: en de Vrienden van het MO licht directeur Jan Geert Vierkant een tip van de sluier op.

DOOR PIET HEMMINGA

De financiering van het MO is grotendeels gebaseerd op het landelijke culturele subsidiestelsel, de Culturele basisinfrastructuur (BIS). De Raad voor de Cultuur adviseert daarbij de politiek wie wel en wie geen subsidie ontvangt. De BIS-aanvraag voor de periode 2025-2028 moet eind dit jaar door het MO opgesteld worden. Jan Geert geeft aan dat mensen soms wel eens ongerust zijn. Lopen we niet de kans onze financiële steun kwijt te raken, is dan de vraag. “Zelf ben ik daar niet bang voor. Het MO heeft zich in de afgelopen jaren meer dan bewezen. Er is niemand die om ons heen kan. Dat neemt niet weg dat we wel nieuwsgierig zijn naar de uitgangspunten die het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen (OCW) hanteert. Die worden rond de zomer verwacht.

Los van politieke uitgangspunten gaan we als hele organisatie dit jaar onze eigen visie

herzien. Met inbreng van onder andere de Raad van Toezicht, de ondernemingsraad, de artistieke commissie en uiteindelijk het hele orkest.”

Permanente lobby

In het huidige Activiteitenplan van het MO is een eerlijke beloning een uitgangspunt. Deeltijdcontracten (60%) vormen momenteel noodgedwongen de basis. Een bezuiniging ten opzichte van enkele jaren geleden, omdat de gemeente Hilversum en BNP Paribas afscheid hebben genomen als medefinancier van het MO. Bij een nieuwe cao is een reële compensatie ook afhankelijk van de indexatie vanuit het Ministerie. Jan Geert: “Het is daarom best uniek dat we onlangs onze positie mochten bepleiten bij het ministerie, waarbij twee vakbonden ons vergezelden. We hebben immers een gezamenlijk belang in deze.” Politiek begrip is niet onbelangrijk. Staatssecretaris van Cultuur en Media, Gunay Uslu, bezocht vorig jaar een repetitie én was super enthousiast over het door

Werkbezoek
staatssecretaris Gunay Uslu

FOTO TOM BEEK

FOTO: VEERLE BASTIAANSEN

Jong Metropole,
LantarenVenster – december 2022

haar bijgewoonde concert met Altin Gün.
“We zoeken ook naar bereidheid en steun bij de verschillende Kamerfracties”, zegt Jan Geert, “en we proberen partners te vinden die mee lobbyen. Helaas verkeren we niet in de luxepositie zoals sommige andere orkesten, die minder vaste kosten hebben dan de subsidie compenseert.”

Verdienmodel

De verdienopdracht voor het MO is de kosten van de programmering terug te verdienen met de opbrengsten daarvan. En dan staan we soms voor artistiek lastige keuzes: een voor een breed publiek aantrekkelijk programma of een innovatief project waarvoor relatief minder toeschouwers warmlopen?”

Nieuwe chef-dirigent

Met een vaste gastdirigent en twee honorair dirigenten heeft het MO de twee (ingewikkelde) coronajaren qua tijd volgens planning gevuld. Een chef-dirigent is echter van groot belang. Deze zorgt voor *commitment* van het orkest, is beschikbaar voor tournees en eigen opnames en is een belangrijk gezicht van het orkest. En niet in de laatste plaats ook een constante in de kwaliteitsbewaking van het orkest. “We hopen daarom in de loop van dit jaar bekend te kunnen maken dat het MO weer een chef-dirigent heeft.”

Educatie & Talentontwikkeling

Binnenkort gaat het nieuwe aanbod voor vmbo-scholieren van start. Verder gaat het Jong Metropole als een speer. Met dank aan de ondersteuning vanuit de Keep an Eye Foundation en het Prins Bernhard Cultuurfonds. Het talentenorkest is in de zomer onder andere te beluisteren in Het Concertgebouw en in Berlijn, waar het deelneemt aan een festival. Het is niet de enige *pool* van aanstormend talent. Ook hebben we de Metropole Academy, waarin zeven talentvolle studenten een jaar lang extra ondersteuning en coaching krijgen.

Vrienden en Club MO

En *last but not least* laat Jan Geert weten “heel blij en dankbaar te zijn voor de financiële steun van de Vrienden van het MO. Niet voor niets zijn er de afgelopen tijd meerdere acties geweest om het aantal Vrienden te vergroten. Dergelijke financiering is in toenemende mate belangrijk. Het is voor het MO dan ook een onmisbare steun in de rug. Daarnaast is in 2021 ClubMO van de grond gekomen. Dit meer zakelijke georiënteerde netwerk helpt ons ook bij het vinden van potentiële partners en wellicht zelfs een nieuwe hoofdsponsor. We zijn in ieder geval wel op zoek.” 🍷

FOTO: VEERLE BASTIAANSEN

Nikolas Tsangaris krijgt de
Keep an Eye Outstanding
Talent Award.

SAMENWERKING ESA EN MO

SOLAR ORBITER IN HET ZONNETJE

Het Europees Ruimteagentschap ESA lanceerde in 2020 het ruimtevaartuig Solar Orbiter richting de zon. Inmiddels zijn er superscherpe beelden beschikbaar van de zon, die zijn gemaakt op 75 miljoen kilometer (!) afstand van de aarde. Deze unieke beelden vormen de basis voor het 'Solar Orbiter'-project, een reeks unieke concerten in april van het Metropole Orkest (MO) in samenwerking met het ESA.

DOOR PIET HEMMINGA

ESA wetenschapper Mark McCaughrean ontving Corrie en Tijn eerder dit jaar bij ESA-ESTEC in Hoofddorp

Dirigent Jochen Neuffer legt uit waarom dit project zo bijzonder is: “Vaak wordt voor een concert een gast uitgenodigd. Deze staat dan op de voorgrond terwijl het MO de begeleidende rol heeft. Bij dit project staat het MO juist op de voorgrond, zodat de sound van het orkest volledig tot zijn recht komt.”

Compositieopdrachten

In eerste instantie zijn zo'n 25 stukken geselecteerd voor het project. Daarbij is de sfeer die de beelden van de Solar Orbiter oproepen belangrijk. Neuffer heeft het werk van de Amerikaanse (film-)componist Jeff Beal in gedachten. Hij zegt zelf een enorm 'Weltraum'-fan te zijn: “Ik vind de ruimte waanzinnig fascinerend! Van de maanlandingen van de Apollo tot de James Webb-ruimtetelescoop. Er is nog maar zo weinig ontdekt, dus het is spannend om te kijken wat er nog meer is.”

FOTO: ONLINE-BEELDVOORMING

Speciaal voor dit project heeft het MO ook een aantal compositieopdrachten uitgezet. Gitarist Corrie van Binsbergen vermoedt dat ze tijdens de Jazz Jam Sessies (voorjaar 2022) de basis legde voor de compositie-opdracht voor het 'Solar Orbiter'-project. Ze arrangeerde toen eigen werk voor het orkest. Componist en dirigent Tijn Wybenga kreeg in 2018 de Rogier van Otterloo Award en was in 2017 deelnemer aan de Arrangers Workshop van het MO. Hij was dus goed bekend met het orkest toen Friederike Darius hem vroeg muziek te schrijven voor dit project.

Inspiratie

Voor het concert schrijft Wybenga drie of vier kortere stukken, ieder met een eigen thema. “Het onderzoek naar de zon levert geweldige beelden op, met een wetenschappelijke en ook een spirituele kant. Twee stukken zullen in ieder geval ingaan op gevoelsmatige aspecten van de beelden. Daarbij speelt aurora (zonsopgang) een rol. Zonlicht betekent ook straling en dat element probeer ik ook te vertalen naar muziek. Ten slotte betekent het bestuderen van de zon ook dat er heel veel data wordt verzameld. Daarbij gaat sonificatie een rol spelen; dat betekent het omzetten van niet-auditieve data in geluid. Het idee daarbij is patronen en tendensen in de te analyseren data te ontdekken. Daarbij wordt dan gebruik gemaakt van de verwerkingscapaciteit van het menselijk gehoor.” Het klinkt allemaal nogal ingewikkeld, maar gelukkig zorgt ESA-wetenschapper Mark McCaughrean tijdens de concerten voor nadere uitleg.

Rond de zon

Ook Corrie van Binsbergen gebruikt de spirituele en wetenschappelijke invalshoek als basis voor haar composities. 'Kosmos' is de werktitel van een van haar stukken. Ze heeft ervoor gekozen timing en ritme van de beelden van de Solar Orbiter niet letterlijk te vertalen in haar compositie, maar vooral intuïtief te werken. Een ander stuk baseert zij op de 'Mythe van Phaëton'. “De geschiedenis kent vele verhalen rondom de zon”, zegt Corrie, “de Azteken, de Egyptenaren en de Vikingen kenden allen hun eigen varianten. In deze Griekse mythe wil Phaëton de zonnewagen van de Griekse zonnegod Helios besturen om te bewijzen dat hij zijn zoon is. Bij deze compositie vertelt Twan Huys het verhaal van Phaëton.”

Leerzaam

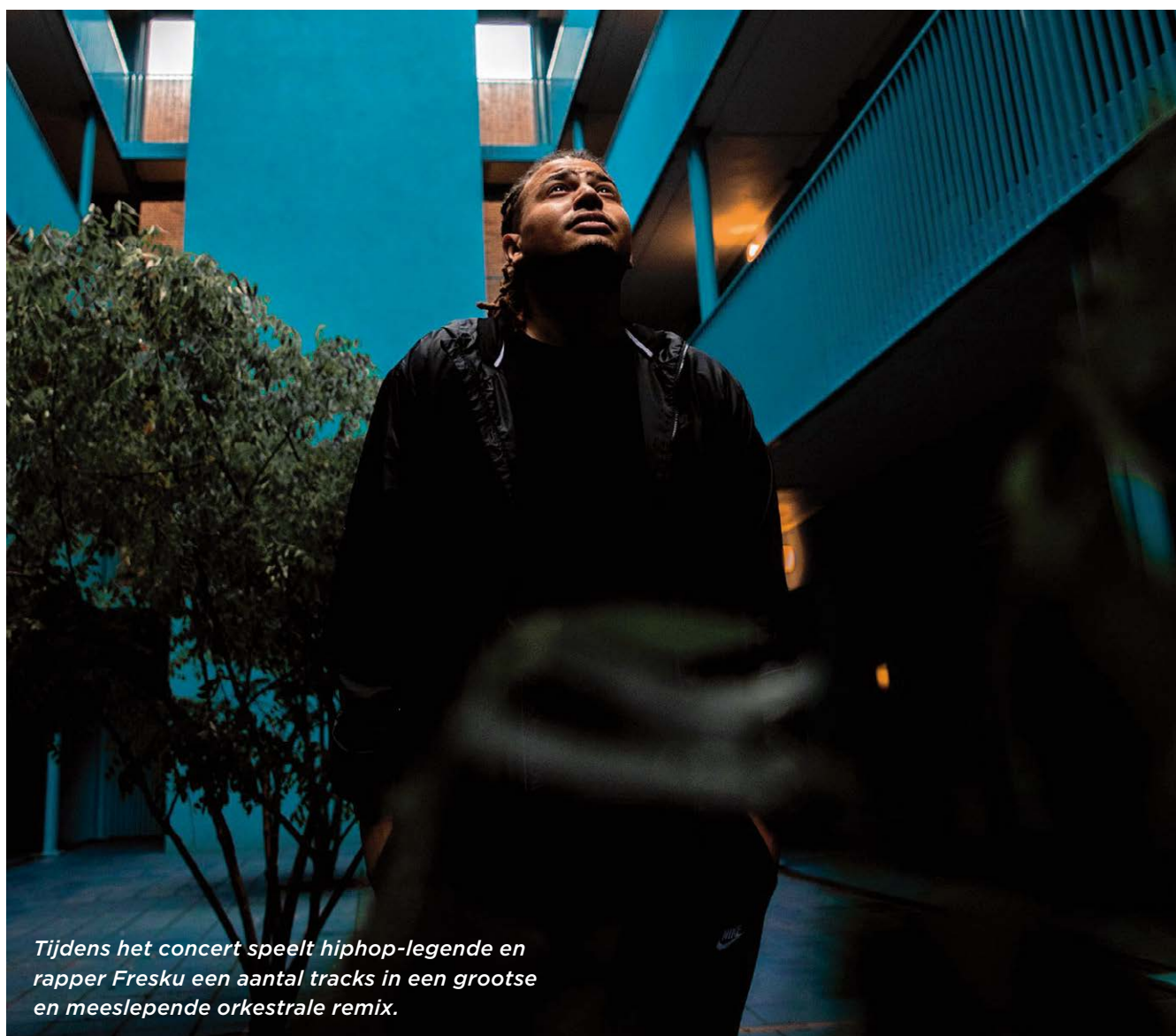
Een optreden van de gitarist valt bij deze concertreeks niet te verwachten. Corrie van Binsbergen kondigde onlangs aan zich volledig op componeren en arrangeren te richten. Wel zal ze aandachtig toeschouwer zijn bij het eerste concert. Net als Tijn Wybenga, die optredens solerend op piano al nooit ambieerde. De bandleider van AM.OK gaat wel kijken en luisteren naar het concert. “Om te ervaren hoe orkest en publiek de stukken beleven. En dat lijkt me uitermate leerzaam!”, besluit Tijn. 🎧

FAMILIECONCERT IN TIVOLIVREDENBURG

‘MUSIC UNITES’: DE JEUGD HEEFT DE TOEKOMST

Muziek maken of luisteren is niet alleen leuk en inspirerend voor volwassenen, maar juist ook voor jongeren. Daarom is op zondag 21 mei het podium van TivoliVredenburg voor zingende vmbo-jongeren. Leerlingen van vier scholen uit de regio Utrecht en Gooi en Vechtstreek doen enthousiast mee met ‘*Music Unites*’, een educatief project van TivoliVredenburg, Globe CKC Hilversum, het Metropole Orkest (MO) en muziekdocent Rohan Poldervaart.

DOOR FEIKE KLOMP

Tijdens het concert speelt hiphop-legende en rapper Fresku een aantal tracks in een grootse en meeslepende orkestrale remix.

Het project *'Music Unites'* slaat een brug tussen podiumkunsten en de onbegrensde creativiteit en belevingswereld van vmbo-scholieren. De projectleiding is in handen van Friederike Darius, artistic producer & talent development bij het MO en verantwoordelijk voor educatie en talentontwikkeling.

Handen ineen

Friederike is al maanden bezig met de voorbereidingen: "Als MO proberen wij zoveel mogelijk jeugd bij het orkest te betrekken, maar de middelen zijn helaas beperkt. Tegelijkertijd is er een grote behoefte aan inspirerende projecten voor vmbo-jongeren. Daarom slaan het MO, TivoliVredenburg, Globe (centrum voor kunst en cultuur in Hilversum) en muziekdocent Rohan Poldervaart de handen ineen. Samen zetten we een duurzaam muziekeducatieproject op voor vmbo-leerlingen uit de regio Utrecht en de Gooi en Vechtstreek: *'Music Unites'*."

Openbare eindpresentatie

Friederike vertelt dat ze wekelijks overleg heeft met muziekdocent Rohan Poldervaart: "Hij bereidt samen met acht andere docenten het project voor. Met de eerste editie van *'Music Unites'* gaan we intensief aan de slag met vier klassen van het Gerrit Rietveld College en het Amadeus Lyceum in Utrecht, de Internationale Schakel Klas in Laren en het Roland Holst College in Hilversum. Bovendien zijn alle leerlingen van de deelnemende scholen uitgenodigd voor de eindpresentatie in TivoliVredenburg. Sterker nog, iedereen kan komen. Je kunt gewoon een kaartje bestellen."

Uitdagen

In totaal zijn zo'n tachtig leerlingen actief bezig met *'Music Unites'*. Friederike: "Het leuke is dat leerlingen leren over verschillende muziekgenres, melodieën en muziekinstrumenten. Ze leren goed naar muziek te luisteren en wat de stappen zijn in het proces om een compositie te maken. De docenten dagen de leerlingen uit om zelf teksten, muziekstijlen en thema's aan te dragen. Kernactiviteit van het project is dat de leerlingen daadwerkelijk zelf een lied schrijven. Niets wordt hen opgelegd, zij zijn eigenaar van het proces en het resultaat. Hierbij worden ze vakkundig begeleid."

Achtergrond

Voor veel jongeren is het belangrijk om hen te wijzen op goede rolmodellen en inspiratiebronnen van verschillende culturele achtergronden, benadrukt Friederike. "Muziek is daarvoor een heel krachtig medium. Samen muziek maken verbindt, kan talent laten ontplooiën en zelfs begrip voor andere culturen stimuleren. Helaas ontbreekt muziek in de curricula

TALENTONTWIKKELING

Het MO richt zich met de huidige educatieve projecten vooral op talentontwikkeling voor toekomstige professionals. Het studentenorkest Jong Metropole en de Academy-studenten zijn daar voorbeelden van. *'Music Unites'* is het enige project van het MO dat zich richt op amateurs. Daarnaast geeft het MO ook schoolconcerten.

van vrijwel alle scholen. Soms heeft een school een bevlogen muziekdocent die de ruimte krijgt om projecten op te zetten. Maar dat is vaak op ad hoc-basis en zeer afhankelijk van één voortrekker."

Ontplooiën

Friederike: "Ik vind het al heerlijk als een leerling dit helemaal te gek vindt en misschien ooit wel muzikant wil worden of zich op een andere manier creatief wil ontplooiën. Als MO vinden we het belangrijk om de deuren open te houden voor jonge aanwas." Het project is in ieder geval al goed ontvangen. "Ik heb al vernomen dat de Raad voor Cultuur dit project erg leuk van opzet vindt", zegt Friederike, "misschien komt de Staatssecretaris Cultuur en Media, Gunay Uslu, zelfs langs bij de presentatie. Ze is in ieder geval van harte uitgenodigd en ik weet dat ze het in haar agenda heeft laten zetten." 🗣️

Familieconcert MO ft Fresku.
Zondag 21 mei 2023 om 14.00 uur in
TivoliVredenburg, Utrecht

'Music Unites' is mede mogelijk gemaakt door het VSB Fonds, Fonds 21, Prins Bernhard Cultuurfonds Noord-Holland en het Fentener van Vlissingen Fonds.

NIEUWE YOUTUBE-SERIE 'BEHIND THE SCENES'

BELEEF HET MO IN TWAALF AFLEVERINGEN

Dankzij een videoserie op *YouTube* kan iedereen sinds kort de bijzondere wereld van het Metropole Orkest (MO) meebeleven. De serie volgt zowel musici als andere betrokkenen bij het orkest. Hoe breng je zo'n rijkgeschakeerd verhaal over het voetlicht? We vragen het filmmaker Robbie van Zogel.

DOOR PETRA VAN DER KWARTEL

Basis van de serie is een lijst van projecten en personen, samengesteld door het marketing-team van het orkest. "Het onderwerp van de afleveringen is dus bekend", zegt Robbie. "Vervolgens kan ik in de filmpjes allerlei kanten uit. Dat betekent dat ik telkens nieuwe keuzes moet maken. Omdat ik graag een sterk inhoudelijk verhaal wil vertellen, steek ik daar veel denkwerk in."

Jazzvibe

We spreken Robbie als hij de opnames voor de eerste drie afleveringen erop heeft zitten. Voor de eerste video volgde hij saxofonist Jasper Blom tijdens de opnames van het nieuwe album van zijn kwartet met het MO. Het resultaat is een video met een lekkere *jazzvibe*: je ziet en voelt de ontspannen sfeer waarin orkest en kwartet aan de stukken werken. De tweede aflevering gaat over het 'Games in Concert'-project. "Ik was bij de opnamen in de MO-studio", vertelt Robbie, "en vertel dit verhaal vanuit het perspectief van violist Robert Baba. Hij is een vluchteling uit voormalig Joegoslavië en hij speelt nu in het MO. Zelf vindt hij dat hij geluk heeft gehad, maar het is natuurlijk ook het resultaat van keihard werken."

FOTO TOM BEEK

FOTO WILLIAM EJAM MAAIL

Efteling-schatten

Voor de derde video was Robbie bij het Efteling-concert in Antwerpen. Daar maakte hij kennis met twee superfans van het attractiepark. Robbie: "Die liefde voor de Efteling bestaat in hun familie al vier generaties. Ik volgde die dag een moeder en haar 15-jarige zoon. Ze mochten *backstage* en ik ben bij ze thuis geweest. Terwijl ze hun Efteling-schatten stuk voor stuk op tafel uitstalden, kwamen de verhalen. Hier was het trouwens nog spannend, want pas één dag voor het concert hebben we deze mensen gevonden via een oproep van het orkest op social media. Nou, dát werkte! De reacties stroomden meteen binnen!" De serie 'Behind the scenes' omvat in totaal twaalf afleveringen. Tot augustus is om de twee weken een nieuwe aflevering te zien op het *YouTube*-kanaal van het MO. Ben je daar nog niet op geabonneerd? Meteen doen, want dan hoef je geen aflevering te missen. 🎧

Scan de QR-code
om ons
YouTube-kanaal
te bekijken.

SOLISTEN VOOR HET VOETLICHT OP 'OLYMPIANS'

Op het nieuwe album *'Olympians'* van honorair dirigent Vince Mendoza en het Metropole Orkest (MO) zijn niet alleen instrumentale meesterwerken te beluisteren. Zoals zo vaak werkte het orkest ook voor dit album samen met vocalisten van naam. Met daarbij de kanttekening van Vince Mendoza: *"Remember what a challenge it was, with me being in L.A.!"*

DOOR PIET HEMMINGA

FOTO RICK SWIG

Dianne Reeves en Vince Mendoza

Wie na het spetterende openingsstuk *'Quixote'* behoefte heeft aan enige rust, doet er goed aan de tekst van het tweede stuk erbij te zoeken.

'Esperanto' is geschreven door Kurt Elling en het middendeel geeft stof tot nadenken, hoewel de clou al eerder wordt verklapt: *"It's letting go and letting no answer be an answer"*. Kortom, geen antwoord is ook een antwoord op vragen als *"How did smoke learn how to fly?"* of *"Where do birds go off to die?"*.

Muzikale relatie

De Amerikaan Kurt Elling is een van de meest flamboyante jazzzangers van de afgelopen decennia. Ook vocalese, het schrijven van teksten op instrumentale jazz, gaat hem goed af. Bij *'Esperanto'* zien kenners een relatie met het *'Book Of Questions'* van de Chileense Nobelprijswinnaar Pablo Neruda. Op dit album wordt het stuk gezongen door Dianne Reeves, die al vaker samenwerkte met het MO. Overigens is zij de eerste vrouw die onlangs een Jazz Legends Award in ontvangst mocht nemen, na verschillende illustere voorgangers zoals Quincy Jones. Met haar heeft Vince Mendoza al een lange muzikale relatie.

Vocalisten en instrumentalisten

De hoofdrol in het vijfde stuk (*'House Of Reflections'*) van dit album is voor Cécile McLorin Salvant. Vince Mendoza noemt het *"a quite difficult melody to sing"*. Hij vertelt dat hij er bij het arrangeren al rekening mee hield dat Cécile McLorin Salvant het stuk zou zingen. "Daardoor", zegt hij, "kon de song als poëzie worden vertolkt." De tekst van *'House Of Reflections'* is van de 81-jarige Londense zangeres Norma Winstone. Het stuk mag ook als eerbetoon worden beschouwd aan de in 2014 overleden Canadese componist en trompettist Kenny Wheeler.

Overigens kreeg de 33-jarige Amerikaanse McLorin Salvant, net als Dianne Reeves, onlangs een belangrijke prijs. Ze ontving vorig jaar de Edison Internationaal Vocaal voor haar album *'Ghost Song'*.

Behalve vocalisten maken ook diverse instrumentalisten hun opwachting op het album. Er zijn gastoptredens van saxofonisten Chris Potter en David Binney, en van percussionist Alex Acuña. En natuurlijk treden ook muzikanten van het MO solistisch op de voorgrond. 🎧

NU VERKRIJGBAAR IN DE MO WEBSHOP

Het album *'Olympians'* van Vince Mendoza is verkrijgbaar op cd (9 tracks) en vinyl (6 tracks). Scan de QR-code en bestel!

cd: € 21,99 en vinyl: € 29,98

CONCERTMEESTER GEZOCHT

‘DE MOOISTE BAAN DIE JE KUNT BEDENKEN’

De naam van Dolf van der Linden is onlosmakelijk verbonden met de oprichting van het Metropole Orkest (MO) en staat in ieders geheugen gegrift. Guus Valten was de eerste concertmeester van het orkest. Na het afscheid van Arlia de Ruiter eind vorig jaar, is die positie voor het eerst sinds heel lange tijd weer officieel vacant.

DOOR PIET HEMMINGA

Sinds de oprichting in 1945 kende het orkest in totaal vier concertmeesters: Na Guus Valten vervult Ernő Olah de rol van 1970 tot 2004, vanaf 1983 in een duobaan met Rami Koch. Arlia de Ruiter komt hen als derde concertmeester versterken en volgt hen in 2004 op. Olah en Koch vertellen over hun ervaringen als concertmeester.

Binnenlandse problemen

“Het ontstaan van deze functie vindt zijn oorsprong eigenlijk al in de 17e eeuw”, vertelt Rami Koch.

“Het klavecimbel vormde in die tijd het middelpunt van een (groeïend) orkest. De bespeler hiervan kwam

handen tekort om te spelen én aanwijzingen te geven. Tegelijkertijd ontwikkelde de viool zich, waarvoor ook solo's geschreven werden. Zo ontstonden de functies van dirigent én vervolgens van concertmeester.

Ernő Olah noemt de concertmeester: “een psychologische plek in het orkest. Het gaat niet alleen om het spelen van solo's, maar ook om het tijdig signaleren van ‘binnenlandse’ problemen.”

“Iets oplossen zoals dat zich op iedere werkvloer voor kan doen”, beaamt Rami Koch. Olah vervolgt: “De concertmeester moet zowel tactisch als diplomatiek opereren. Zeker als een dirigent incidenteel bij projecten is betrokken, is hij de verbinding tussen orkest en dirigent. Wanneer er onverhoopt geen dirigent is, vervangt hij deze zelfs.”

Streekwissel

Olah begon destijds onder Van der Linden (“Dolf liet niemand op zijn fiets zitten”) en maakte ook het wegvallen van Rogier van Otterloo mee. Hij vertelt verder: “De concertmeester zorgt ook voor afspraken rondom de streekwissel van de strijkers. De interpretatie van violisten is nu eenmaal anders dan de frasering van blazers.” Rami Koch beaamt dit: “De concertmeester neemt ook het initiatief om de repetities ordelijk te laten verlopen, zoals ook het stemmen van de ‘A’ door de hoboïst.”

Proefspelen

Rami Koch vertelt over de procedure in de tijd dat hij solliciteerde: “Ik werd plaatsvervangend concertmeester door proef te spelen voor een orkestcommissie. Die bestond uit de aanvoerders van de verschillende secties. Zo werd ik met goedkeuring van het orkest benoemd”. Ernő Olah nam destijds - ook vanuit de rol van tweede concertmeester - de taak van Guus Valten over. 🎻

FOTO ERNST NIEWENHUIS

Guus Valten en Ernő Olah, met Dolf van der Linden op de voorgrond

Ernő Olah

FOTO WILLIAM EIJAN MAAIL

Arlia de Ruiter

NIVEA is sponsor van de
Metropole Orkest x European
Space Agency concerten.

VERTROUW OP DE
Nr.1*
IN
ZONBESCHERMING

BESCHERMING
VAN BUITEN

VERZORGING
VAN BINNEN

**NIVEA
SUN**

**SMEER 'M
MET NIVEA**

**BESCHERM
DE HUID**

*Gebaseerd op marktonderzoeksgegevens van NielsenIQ: marktaandeel van NIVEA in omzet (waarde in EUR) in de categorie Zonbescherming voor de periode 09-10-2021 t/m 09-10-2022 voor de totale Nederlandse markt voor voedings- en geneesmiddelen (Copyright© 2022 NielsenIQ).